KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2022/141,

21. jaanuar 2022,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa seoses naatriumkarbonaatide (E 500) ja kaaliumkarbonaatide (E 501) kasutamisega töötlemata peajalgsete puhul

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta, ([1]) eriti selle artikli 10 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisas on esitatud liidu loetelu toidus kasutada lubatud lisaainetest ja kõnealuste lisaainete kasutustingimused.

(2) Seda loetelu võib komisjoni algatusel või liikmesriigi või huvitatud isiku taotlusel ajakohastada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1331/2008 ([2]) artikli 3 lõikes 1 osutatud ühtse menetluse kohaselt.

(3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisale lubatakse naatriumkarbonaate (E 500) ja kaaliumkarbonaate (E 501) toidu lisaainena kasutada väga erinevates toiduainetes *quantum satis* tasemel. Muu hulgas on neid lubatud kasutada toidugrupis 09.2 „Töödeldud kala ja kalatooted, sh molluskid ja vähilaadsed“.

(4) 9. septembril 2020 sai komisjon loataotluse naatriumkarbonaatide (E 500) ja kaaliumkarbonaatide (E 501) kasutamiseks töötlemata peajalgsete puhul.

(5) Karbonaatidel on peajalgsete välimusele samasugune mõju nagu fosforhappel, fosfaatidel ning di-, tri- ja polüfosfaatidel (E 338–452), mida praegu on lubatud kasutada külmutatud ja sügavkülmutatud molluskite ja vähilaadsete puhul. Peajalgsete töötlemisprotsess hõlmab nende märgsoolamist vannides, mis sisaldavad maksimaalselt 3 %list lahust soolast, tsitraatidest ja karbonaatidest, mis võimaldavad reguleerida lahuse happesust 2–3 päeva jooksul. Selle tulemuseks on toote hüdratsioon, konsistentsi ja tekstuuri muutus ning värvi säilimine. Pärast aurutamist on karbonaatide ja tsitraatidega töödeldud peajalgsetel paremad organoleptilised omadused, nt pehmem liha, parem maitse ja heledam värvus kui ainult tsitraatidega töödeldud peajalgsetel. Taotleja tehtud organoleptilisest hindamisest nähtub, et naatriumkarbonaatide (E 500) ja kaaliumkarbonaatide (E 501) kavandatud kasutamine fosfaate asendavate happesuse regulaatoritena parandab peajalgsete organoleptilisi omadusi ja tarbijate hinnangut nende kohta.

(6) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1331/2008 artikli 3 lõikele 2 peab komisjon selleks, et ajakohastada määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisas sätestatud toidu lisaaineid käsitlevat liidu loetelu, küsima Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet“) arvamust, välja arvatud juhul, kui kõnealune ajakohastamine ei mõjuta inimeste tervist.

(7) Naatriumkarbonaadi (E 500) ja kaaliumkarbonaadi (E 501) ohutust hindas 1990. aastal toidu teaduskomitee, kes otsustas, et nende aktsepteeritav päevadoos on „kindlaks määramata“ ([3]). Mõiste „kindlaks määramata“ tähendab, et olemasolevate toksikoloogiliste, biokeemiliste ja kliiniliste andmete alusel ei kujuta aine summaarse päevadoosi ulatuses manustatuna endast ohtu tervisele, kui võtta arvesse aine looduslikku esinemist ja selle kasutamist toiduainetes sellises koguses, mis on vajalik soovitud tehnoloogilise mõju saavutamiseks. Seda silmas pidades ning

([1]) ELT L 354, 31.12.2008, lk 16.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1331/2008, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus (ELT L 354, 31.12.2008, lk 1).

([3]) Reports of the Scientific Committee for Food, 25. seeria, 1991, lk 13 (https://ec.europa.eu/food/system/files/2020-12/sci-com_scf_reports_25.pdf).

komisjoni määruses (EL) nr 257/2010 ([4]) sätestatud toidu lisaainete uuesti hindamise kava raames naatriumkarbonaatide (E 500) ja kaaliumkarbonaatide (E 501) uuesti hindamise konkreetse vajaduse puudumisel leiab komisjon, et naatriumkarbonaatide (E 500) ja kaaliumkarbonaatide (E 501) kasutamise lubamine happesuse regulaatoritena töötlemata peajalgsete puhul kujutab endast kõnealuse loetelu sellist ajakohastamist, mis tõenäoliselt ei mõjuta inimeste tervist, ning seepärast ei ole vaja küsida toiduohutusameti arvamust.

(8) Seega on asjakohane lubada kasutada naatriumkarbonaate (E 500) ja kaaliumkarbonaate (E 501) happesuse regulaatoritena määruse (EÜ) 1333/2008 II lisa kohases toidugrupis 09.1.2 „Töötlemata vähilaadsed ja molluskid“ peajalgsete puhul *quantum satis* tasemel. Tulenevalt asjaolust, et fosfaatide kasutamine on piiratud külmutatud ja sügavkülmutatud molluskite ja vähilaadsetega, tuleks fosfaatide asemel naatriumkarbonaatide (E 500) ja kaaliumkarbonaatide (E 501) kasutamist töötlemata peajalgsete puhul lubada ainult siis, kui tegemist on külmutatud või sügavkülmutatud peajalgsetega, keda ei ole töödeldud fosforhappe, fosfaatide ega di-, tri- või polüfosfaatidega (E 338–452).

(9) Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa tuleks seepärast vastavalt muuta.

(10) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 21. jaanuar 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Komisjoni 25. märtsi 2010. aasta määrus (EL) nr 257/2010, millega kehtestatakse toidus lubatud lisaainete uue hindamise kava kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta (ELT L 80, 26.3.2010, lk 19).

LISA

Määruse (EÜ) nr 1333/2008 II lisa E osa muudetakse järgmiselt:

i) toidugruppi 09.1.2 „Töötlemata vähilaadsed ja molluskid“ lisatakse E 385 (kaltsiumdinaatrium-etüleendiamiintetraatsetaat (kaltsiumdinaatrium-EDTA)) käsitleva kande järele järgmised kanded:

„E 500	Naatriumkarbonaadid	*quantum satis*	(95)	Ainult külmutatud ja sügavkülmutatud peajalgsed
E 501	Kaaliumkarbonaadid	*quantum satis*	(95)	Ainult külmutatud ja sügavkülmutatud peajalgsed“

ii) joonealuse märkuse 90 järele lisatakse joonealune märkus 95:

„(95) Ei tohi kasutada koos fosforhappe, fosfaatide ega di-, tri- ja polüfosfaatidega (E 338–452)“.